

ILOLLA uskonnon tunnille

Hermes Nabila ja Zaid Huzaifah opiskelisivat mielellään islamia nykyistä enemmän. Opettaja Walid Abdel Rahman on kiitollinen siitä, että Suomen kouluissa opetetaan eri uskontoja.

HANNA HIRVONEN | KUVAT LAURA VESA

Hermes Nabila (vas.) ja Zaid Huzaifah ovat koulukavereita ja ystäviä. "Vanhempammekin ovat ystäviä. Koulussa meillä on vain yksi yhteinen tunti, islamin tunti."

Tampereen kansainvälisen koulun oppilaat **Hermes Nabila**, 15, ja **Zaid Huzaifah**, 14, ovat sitä mieltä, että uskonnon opetusta on koulussa liian vähän. Yksi tunti viikossa ei meinaa millään riittää, kun mielenkiintoista opittavaa olisi niin paljon. Torstai-iltapäivän opitunti on molemmille tärkeä.

– Tunneilla saa tietää lisää islamista. Tunnit auttavat sen oppien ottamisessa päivittäiseen elämään, ja se on todella tärkeää, Huzaifah perustelee.

Opettaja **Walid Abdel Rahmanista** hänen tärkein tehtävänsä on auttaa lapsia ja nuoria ymmärtämään uskontoa.

– Islamin tärkein tavoite ja viesti on, että ihmisten tulisi elää rauhassa yhdessä.

Abdel Rahman kertoo puhuvansa tunneilla esimerkiksi Jumalasta ja enkeleistä. Toisinaan käsitellään muslimin velvollisuuksia, kuten päivittäisiä rukouksia. Kun vierailimme koululla, käsiteltävänä oli viidestä tärkeimmästä velvollisuudesta pyhiinvaellus Mekkaan. Tutustuimme pyhiinvaelluksen historiaan, pyhiinvaellukselle valmistautumiseen ja Mekassa suoritettaviin rituaaleihin.

Kiinnostavinta on kuulla profeetta Muhammedin elämästä, sanoo Zaid Huzaifah.

– Siitä, miten profeetta Muhammed eli, millaiset tavat hänellä oli ja miten hän käyttäytyi. Siitä, miten hän puhui ja käveli ja miten ystävällinen ja antelias hän oli. Pidän todella paljon siitä aiheesta.

– Samoin minä, Hermes Nabila myötäilee. Heidän islamin ryhmässään on seitsemän, kahdeksannen ja yhdeksannen luokan oppilaita. Opetus tapahtuu englanniksi, mutta oppikirja on suomenkielinen, ja joskus tunnilla luetaan *Koraania*, joka on arabiankielinen.

Nabilan mielestä on mukavaa, että tunnilla tehdään paljon ryhmätöitä.

– Autamme toisiamme ymmärtämään käsiteltävää aihetta. Voimme puhua omistakin ajatuksistamme aiheeseen liittyen. Opettaja saattaa kertoa myös asioista, joita kirjassa ei mainita.

Nabila on kotoisin Indonesiasta, ja Huzaifah Malesiasta. Molemmat ovat asuneet Suomessa nelisen vuotta ja opiskelleet Abdel Rahmanin tunneilla alusta lähtien.

Uskonnon opiskelu oli heidän kotimaissaan hyvin erilaista kuin Suomessa.

– Uskonto oli koulussa oikeastaan pääasia. Toisinaan rukoilimme yhdessä tai kävimme moskeijassa. Meillä oli uskontoon liittyviä tapahtumia, kuten islamiaiheisiä tietokilpailuja. Kävin lisäksi ilta-

koulua, jossa opettelin lukemaan ja kirjoittamaan Koraanin tekstejä, Nabila kertoo.

– Malesiassa islamilaisessa koulussa uskonto on mukana kaikilla tunneilla. Meillä oli taukoja päivittäisiä rukouksia varten, Huzaifah muistelee.

Tampereen kansainvälisen koulun ryhmässä on oppilaita monesta maasta. Nabilasta on erityisen mieluista, kun tunnilla luetaan Koraania yhteen äänen. Silloin kuulee muiden arabian ääntämystä ja kokee yhteenkuuluvuutta.

Opettaja Walid Abdel Rahman on syntynyt Egyptissä, jossa kävi myös koulua. Hänen lapsuudessaan islamin tunneilla ei tehty ryhmätöitä tai ilmaistu omia mielipiteitä.

– Uskonnon tunninit olivat pyhiä, piti istua hiljaa ja kuunnella opettajaa.

Opettajaksi hän on opiskellut sekä Egyptissä että Suomessa. Hän tekee nyt islamin aineenopettajan opintoja Helsingin yliopistossa ja toivoo valmistuvansa tänä keväänä.

Abdel Rahman muutti Suomeen vuonna 2010, mutta oli kiinnostunut suomalaisista kouluista jo aiemmin. Yksi innoittaja oli Tarja Halosen haastattelu *Al Jazeera* -uutiskanavalla, jossa Halonen puhui koulutuksen merkityksestä suomalaisten hyvinvoinnille.

Työpäivänsä aikana Abdel Rahman saattaa pitää tunnin kolmessakin koulussa. Kaikkiaan hän opettaa islamia viidessä koulussa. Ryhmissä voi olla alle kymmenen tai yli kaksikymmentä oppilasta. Hän opettaa yleensä vuosiluokkien 1–6 oppilaita.

– Isompien kanssa aiheet voivat olla abstrakteja. Pienet tarvitsevat tunneille jotain, mihin voivat koskea tai ainakin nähdä.

Abdel Rahmanista on tärkeää tukea oppilaiden vanhempia, jotta lapset ja nuoret ottaisivat uskonnon harjoittamisen osaksi arkeaan. Kun muslimi rukoilee, hän suuntaa rukouksen Suomessakin kohti Kaaban temppeliä. Siksi Saudi-Arabian Mekassa olevaa pyhää paikkaa käsitellään tunneilla.

– On uskonnon perusasioita tietää, mihin päin kuuluu rukoilla.

Pienet oppilaat pitävät erityisesti tunneista, joiden aikana pääsee eläytymään merkittäviin uskonnollisiin paikkoihin tai profeetta Muhammedin elämänvaiheisiin niitä näyttelemällä.

– Kun käsitelimme Kaaba, lapset seisovivat, näyttivät käsillään Kaaban muodon ja rakensivat sen kansani.

Oppilaita kiinnosti, milloin ja miksi temppeli rakennettiin, ja ketkä sen rakensivat.

– Aina kun näyttelemme tarinoita, kysymyksiä tulee paljon.

”Jos lapset opiskelisivat islamia muualla, he saattaisivat saada ääriajatuksia.

Suomen kouluissa on mahdollista opettaa ja opiskella eri uskontoja, mitä Abdel Rahman arvostaa.

– Kun uskonnon opetus tapahtuu virallisessa instituutiossa, lapset saavat oikean kuvan islamista. Jos lapset opiskelisivat islamia muualla, he saattaisivat saada ääriajatuksia ja äärikuvan uskonnosta.

Islamin opetus Suomen kouluissa on järjestetty hyvin, ja ainakin Tampereella kaikki halukkaat saavat sitä koulussa. Osa Abdel Rahmanin työstä on etäopetusta: hän opettaa myös lapsia, jotka käyvät koulua Porissa.

Tuoreimmat *Opetushallituksen* keräämät luvut islamia opiskelevien määrästä ovat vuodelta 2018. Silloin islamia opiskeli vuosiluokilla 1–6 noin 9 400 oppilasta, ja 7.–9.-luokkalaisten opiskelijoihin oli noin 4 000.

Kouluun perustetaan ryhmä, kun oppilaiden vanhemmat sitä pyytävät ja ryhmään tulee vähintään kolme oppilasta. Islamin uskonnon oppimäärän voi suorittaa myös omassa uskonnollisessa yhdyskunnassa, jos koulu ei tarjoa opetusta.

Kelpoisista islamin opettajista on Suomessa pulaa, joten opettajien taustat ovat vaihtelevia. Opettajan uskonnollisesta katsomuksesta ei saisi kysyä, mutta joillekin vanhemmille on tärkeää, että heidän lastensa islamin opettaja on muslimi. Abdel Rahman ymmärtää tämän.

– Kun opettaja on muslimi, hän ymmärtää islamin uskontoa hyvin. Muslimeille uskonto on tärkeä osa elämää. Opiskelemme uskontoa kotona, koulussa ja moskeijassa, ja puhumme siitä aina paljon.

Opettaja ei tiedustele, missä maassa hänen oppilaansa ovat syntyneet, mutta hänellä on tuntuma, että suurin osa heistä on Afganistanista tai Irakista.

Eri-ikäisten ja erilaisista taustoista tulevien oppilaiden opettaminen yhteisesti onnistuu kuulemma hyvin. Abdel Rahmanin etuna on 23 vuoden ura, jonka aikana hän on opettanut Egyptissä, Kuwaitissa ja Suomessa. Hän on opettanut myös arabian ja englannin kieltä.

Muissa tamperelaiskouluissa Abdel Rahman opettaa islamia suomen kielellä. Jos joku oppilaista ei ymmärrä suomea vielä hyvin ja opettaja tuntee joitain sanoja oppilaan äidinkiellään, hän saattaa kääntää pienen osan tunnin sisällöstä.

”Suomessa muslimin pitää noudattaa samoja sääntöjä kuin muidenkin.

Mahdollisuus opiskella omaa uskontoa koulussa edistää lasten ja nuorten kotoutumista Suomeen. Tampereen kansainvälisen koulun oppilaat Hermes Nabila ja Zaid Huzaifah

sanovat, että uskonnon tunnilta tuntuu hyvältä se, kun tapaa muita muslimeja.

Opettaja keskusteleekin oppilaiden kanssa mielellään myös siitä, millaista on olla muslimi Suomessa.

– Kerron, että Suomessa muslimin pitää noudattaa samoja sääntöjä kuin muidenkin. Lisäksi pitäisi harjoitella uskontoon kuuluvia henkilökohtaisia tehtäviä, kuten rukoilla.

Velvollisuuksien lisäksi opettaja muistuttaa lapsia ja nuoria heidän mahdollisuuksistaan.

– Puhun siitä, että Suomessa kaikilla on hyvä mahdollisuus opiskella ja tulla miksi haluaa. ■

Walid Abdel Rahman opettaa mielellään profeetta Muhammedista. Hän kertoo oppilailleen, että profeetan esimerkkiä seuraten ihmisten pitäisi olla rehellisiä ja luotettavia.

